

## Geslachtskeuze vrijlaten bij in-vitrofertilisatie?



### ja

Als het is om het gezinsevenwicht te herstellen, moeten ouders bij in-vitrofertilisatie het geslacht van hun kind kunnen kiezen. Dat vindt Guido Pennings, professor bio-ethiek (UGent).

**Het Nederlandse tv-programma *Uitgesproken* (EO) ontdekte dat Nederlandse koppels bij een Antwerpse gynaecoloog een baby met het geslacht van hun keuze konden krijgen. In België en Nederland is dat sinds 2007 om andere dan medische redenen verboden. Uw reactie?**

De wet is de wet, maar ik zou hem liever anders zien. Ik vind geslachtskeuze aanvaardbaar als ze dient om het gezinsevenwicht te herstellen. In het kader van *family balancing*, zoals men traditioneel zegt. Mijn positie is een compromis tussen onbeperkte vrijheid en volledige beperking. Ik stel daarbij vier objectieveerbare regels voor. Ten eerste: geen vrije geslachtskeuze bij het eerste kind. Ten tweede: je kunt alleen het geslacht kiezen dat het minst vertegenwoordigd is; wie twee zonen en een dochter heeft, kan dus geen jongen kiezen. Ten derde: geen vrije geslachtskeuze als het aantal dochters en zonen al in evenwicht is. De vierde regel, ten slotte, zegt dat de voorgaande regels niet van toepassing zijn als er een risico is van een ernstige geslachtsgebonden genetische aandoening.

**In de VS bestaan zulke voorwaarden niet. Is die totale keuzevrijheid een brug te ver?**

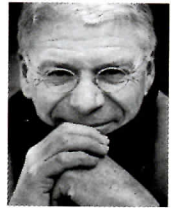
Onvoorwaardelijk kunnen kiezen vind ik principieel niet fout, maar dat zou tot een onevenwicht en problemen leiden. Ik pleit voor een systeem dat wereldwijd bruikbaar is.

**Embryo's vernietigen omdat ze niet het juiste geslacht hebben, vindt u dat ethisch aanvaardbaar?**

Geslachtsbepaling kan al in een vorige fase, door spermaselectie, al geeft dat geen 100 procent garantie. Wie die wel wil, heeft embryo's nodig, dat klopt.

Maar om de kans op zwangerschap te optimaliseren, maakt bijna iedereen die vandaag aan IVF doet gemiddeld tien embryo's aan. Als de zwangerschap na de eerste poging lukt en het koppel daarna geen kinderen meer wil, worden de andere meestal vernietigd. Wat is het verschil?

**'Ik pleit voor een systeem dat wereldwijd bruikbaar is.'**



### nee

Paul Devroey, directeur van het centrum voor reproductieve geneeskunde in het UZ Brussel, heeft fundamentele bezwaren. 'In de VS leeft een andere appreciatie.'

**Welke bezwaren hebt u precies?**

Als ouders vrij het geslacht kunnen kiezen, zou dat volgens de *designer approach* een onwenselijke invloed op het kind hebben. Ouders 'tekenen' het kind dan al in hun fantasiewereld. De verwachtingen die zo ontstaan, staan haaks op het principe dat je kinderen niet mag claimen.

Een tweede reden is dat vrije geslachtskeuze binnen bepaalde samenlevingen tot een onevenwicht leidt. In het Westen hebben ouders een lichte voorkeur voor meisjes, in Azië een uitgesproken voorliefde voor jongens. Dat je als maatschappij zo'n voorkeur uitspreekt, vind ik niet gezond.

De derde reden heeft te maken met de consequentie van vrije geslachtskeuze: je zou perfect gezonde embryo's vernietigen, alleen omdat ze niet het juiste geslacht hebben.

**Geslachtsbepaling kan toch ook door spermaselectie?**

Akkoord, maar dan heb je maar 90 procent zekerheid.

**Ook vandaag vernietigt men embryo's, namelijk de resterende nadat een fertilisatie na pakweg de eerste poging al gelukt is. Wat is het verschil?**

Wanneer je *supernumeraire* embryo's invriest, doe je dat met respect voor het embryo, om het – als dat nodig blijkt om zwanger te kunnen worden – later in de baarmoeder te plaatsen. Dat is van een totaal andere orde.

**Vrije geslachtskeuze om het gezinsevenwicht te herstellen, ziet u daar iets in?**

Intellectueel valt daar iets voor te zeggen. Maar ook dan zou je perfect gezonde embryo's verwijderen alleen op grond van hun geslacht.

**Ouders die vrij willen kiezen en het kunnen betalen, kunnen in de VS hun wens doen uitkomen.**

In alle Europese landen is vrije geslachtskeuze om niet-medicische redenen verboden. In de VS leeft een andere appreciatie.

— Opgetekend door Jan Jagers

**'Je zou perfect gezonde embryo's vernietigen.'**

Stem zelf // [www.knack.be/](http://www.knack.be/)

Vorige week: Geluidsnorm beperken tot 100 dBA?  24% ja  76% nee